

Vztah sexuální kompulzivity a pohlaví

Teoretické ukotvení

Sexuálně kompulzivní chování můžeme definovat jako trvalou neschopnost kontrolovat intenzivní a opakující se sexuální impulzy nebo nutkání, které mohou vést k opakovaným sexuálním aktivitám, což může významně narušovat každodenní život jedince ve všech oblastech života (WHO, 2019).

Existuje řada výzkumných studií, které zkoumají vliv pohlaví na sexuální kompulzivitě jedince. Výsledky jednotlivých výzkumů se však liší. Dle výzkumných studií Kürbitzové et al. (2022) a Dodge et al. (2004) jsou muži náchylnější k rozvoji sexuální kompulzivity oproti ženám, oproti tomu dle výsledků výzkumů Marchettiho (2023) a Weinsteina et al. (2015) nemá pohlaví signifikantní vliv na sexuální kompulzivitě jedince.

V této práci si klademe za cíl prozkoumat možný vliv pohlaví na míru sexuální kompulzivity jedince za pomoci multivariační analýzy rozptylu (MANOVA).

Datový soubor

Data využitá v této práci pochází z dotazníku *Sexual Compulsivity Scale* (Open-Source Psychometrics Project, 2019). Dotazník se skládá z 10 položek, ve kterých respondent hodnotí platnost uvedených tvrzení na čtyřstupňové Likertově škále: (1 - naprosto souhlasím, 2 - spíše souhlasím, 3 - spíše nesouhlasím, 4 - naprosto nesouhlasím). Na základě faktorové analýzy dle Ballester-Arnala et al. (2013) můžeme položky rozdělit do dvou subškál s názvy: *Interference mezilidských vztahů* a *Neschopnost kontrolovat sexuální impulzy*.

Datový soubor obsahuje celkem 3344 respondentů, z nichž je 2293 mužského pohlaví (68,6 % výzkumného souboru) a 1051 ženského pohlaví (31,4 % výzkumného souboru). Respondenti byli ve věku od 14 do 85 let, průměrný věk respondentů byl 31 let.

Závislé proměnné a regresor

V rámci analýzy dat ověřujeme možný vliv pohlaví na míru sexuální kompulzivity jedince, přičemž pracujeme se dvěma závisle proměnnými a jedním regresorem, který nabývá dvou úrovní (ženy – 0, muži – 1).

Závisle proměnné:

- Interference mezilidských vztahů
- Neschopnost kontrolovat sexuální impulzy.

Regresor:

- Pohlaví (ženy – 0, muži – 1)

Výsledky

S daty bylo pracováno v softwaru TIBCO Statistica 14.1.0. Pro analýzu dat jsme využili vícerozměrnou analýzu rozptylu (MANOVA), konkrétně Hotellingův test. Nejprve jsme pro ověření statistické významnosti využili **Wilksův test**, jehož ukazatel Wilksova lambda nabývá hodnoty 0,99, což poukazuje na silný efekt. Výsledky těchto ukazatelů prezentujeme v tabulce 1.

Tabulka 1: Velikost efektů a síla významnosti testu

	Wilksova λ	F statistika	P hodnota
Intercept	0,47	1917	< 0,001
Pohlaví	0,99	4,41	< 0,001

Následně jsme využili již výše zmíněný **Hottellingův T² test**, pomocí něž jsme ověřovali celkový rozdíl v subškálách mezi pohlavími. Naměřený rozdíl se jevil jako statisticky signifikantní, výsledky Hotellingova testu uvádíme v tabulce 2. V tabulce 3 následně shrnujeme detailní hodnoty testovaných proměnných.

Tabulka 2: Hottellingův T² test

Hotellingovo T ²	F (2,3341)	p hodnota
19,12	9,56	< 0,001

Naměřené hodnoty uvedené v tabulce 3 naznačují že jsou mezi muži a ženami statisticky signifikantní rozdíly. Na pětiprocentní hladině významnosti se nám podařilo prokázat, že ženy (12,52) skórovali výše než muži (12,16) v subškále *Neschopnost kontrolovat sexuální impulzy*.

Tabulka 3: Výsledky vícerozměrného t-testu

	Průměr - muži	Průměr - ženy	Sm.odch.- muži	Sm.odch.- ženy	t hodnota	p hodnota
Interference mezilidských vztahů	11,26	11,11	4,14	4,38	0,97	0,33
Neschopnost kontrolovat sexuální impulzy	12,16	12,52	4,16	4,35	-2,31	<0,05

Závěr

V této práci jsme si kladli za cíl prozkoumat možný vliv pohlaví na míru sexuální kompulzivity, měřené pomocí dotazníku SCS. Výsledky našeho zkoumání za pomoci multivariační analýzy rozptylu (MANOVA) naznačují, že je statisticky významný rozdíl mezi muži a ženami, konkrétně ženy skórují výše v subškále *Neschopnost kontrolovat sexuální impulzy*.

Tyto závěry se neshodují s výsledky výzkumných studií Marchettiho (2023) a Weinsteina et al. (2015), dle nichž nemá pohlaví signifikantní vliv na sexuální kompulzivitě jedince. Stejně tak neodpovídají výsledkům výzkumů Kürbitzové et al. (2022) a Dodge et al. (2004), dle kterých jsou muži náchylnější k rozvoji sexuální kompulzivity oproti ženám.

V neposlední řadě je nutné zmínit, že naměřené výsledky mohou být ovlivňované řadou faktorů, mezi něž můžeme zařadit např. psychosociální proměnné, limity sebezposuzovacích dotazníků, vliv sociální desirability či multifaktoriální vztahy ovlivňující zkoumané proměnné.

Zdroje

Ballester-Arnal, R., Martínez, S. G., Gil-Llario, M. D., & Salmerón-Sánchez, P. (2013).

Sexual Compulsivity Scale: adaptation and validation in the Spanish population.

Journal of Sex & Marital Therapy, 39(6), 526–540.

<https://doi.org/10.1080/0092623x.2012.665816>

Dodge, B., Reece, M., Cole, S. L., & Sandfort, T. (2004). Sexual compulsivity among

heterosexual college students. *Journal of Sex Research*, 41(4), 343–350.

<https://doi.org/10.1080/00224490409552241>

Kürbitz, L. I., Wiessner, C., Schoon, W., Briken, P., Schöttle, D., & Schröder, J. (2022).

Gender differences in the association of psychological distress and sexual

compulsivity before and during the COVID-19 pandemic. *Journal of Behavioral*

Addictions. <https://doi.org/10.1556/2006.2022.00046>

Marchetti, I. (2023). The Structure of Compulsive Sexual Behavior: A Network Analysis

study. *Archives of Sexual Behavior*, 52(3), 1271–1284.

<https://doi.org/10.1007/s10508-023-02549-y>

Open-Source Psychometrics Project. (2019). *Answers to the Sexual Compulsivity Scale from*

Kalichman and Rompa (1995). https://openpsychometrics.org/_rawdata

- Weinstein, A., Katz, L., Eberhardt, H., Cohen, K., & Lejoyeux, M. (2015). Sexual compulsion — Relationship with sex, attachment and sexual orientation. *Journal of Behavioral Addictions*, 4(1), 22–26. <https://doi.org/10.1556/jba.4.2015.1.6>
- World Health Organization. (2019). *International Statistical Classification of Diseases and related Health Problems*. (11th ed.). <https://icd.who.int/>